

Departementet

J.nr. 3034-0272

Den

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 192 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 6. april 2006.

Spørgsmål 192:

"Ministeren bedes kommentere vedhæftede pressemeddelelse "Pengene sender elektronikskrot til Afrika" fra Reno Sam af 23."

Svar:

De spørgsmål, som behandles i artiklen er i vid udstrækning de samme spørgsmål, som blev behandlet på samråd den 5. april 2006.

Reguleringen af eksport af elektronikaffald er klar. Virksomheder må kun eksportere elektronikaffald til EU og andre OECD lande, og kun hvis det sendes til behandlingsvirksomheder, der nyttiggør affaldet på en miljømæssig forsvarlig måde. Eksport til ikke-OECD-lande er forbudt, idet elektronikaffald er farligt affald og som sådant underlagt EU's forbud mod eksport af farligt affald til u-lande.

Elektronikaffald er et af de affaldsområder, som har været særligt reguleret igennem en længere årrække, fordi det kan udgøre en miljømæssig belastning afhængig af håndteringen. Vi har haft en regulering af elektronikaffald siden 1998. Der er både krav til aflevering og detaljerede krav til, hvordan elektronikaffald skal miljøbehandles.

Fra den 1. april i år er der indført producentansvar for elektrisk og elektronisk udstyr. Kravene til miljøbehandling er stort set uændrede, men flere produkter skal behandles nu i forhold til tidligere. Der sker især ændringer med hensyn til, hvem der er ansvarlig for at sikre, at den lovmæssige miljøbehandling bliver foretaget, og finansieringen heraf. Kommunerne har fortsat ansvar for indsamlingen af elektronikaffaldet fra husholdninger. Når udtjent udstyr kommer ind på kommunens genbrugsplads, er det per definition affald og må derfor ikke efterfølgende eksporteres til ikke-OECD-lande.

De nye regler om producentansvar sigter ikke først og fremmest mod at komme den ulovlige eksport af elektronikaffald til livs. Ikke desto mindre kan den nye tilgang med at gøre producenterne ansvarlige for affaldshåndteringen af deres produkter på flere punkter dæmme op for ulovlig affaldseksport og modvirke incitamentet til at sælge tvivlsomt udstyr videre som genbrugsvarer. Baggrunden for dette er, at:

- forhandlere, der tager affald tilbage fra private, kan aflevere det til producenter/importører enten via kommunen, hvis det drejer sig om mindre mængder, eller direkte til producenterne.

- når det historiske affald – dvs. affald af udstyr markedsført før 1. april 2006 – er udfaset, bliver det gratis for virksomheder at aflevere affaldet til producenternes indsamlingsordninger.
- virksomheder allerede nu gratis kan aflevere historisk affald tilbage til producenten, når de køber tilsvarende nyt udstyr.

Indførelsen af producentansvar betyder, at der kommer mere fokus på, at producenterne skal være miljøansvarlige i forbindelse med affaldshåndteringen. De producenter, som allerede nu har ansvaret for behandlingen af størstedelen af affald fra de typer udstyr, der er blevet eksporteret ulovligt, så som køleskabe og computerudstyr, vil være ekstra opmærksomme på, at deres affaldsprodukter behandles miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt. De vil få store imageproblemer, hvis deres produkter brændes under åben himmel i Afrika.

Eksport af elektronikaffald er omfattet af bestemmelserne fastsat i EU's Transportforordning om grænseoverskridende transport af affald. Elektronikaffald skal som hovedregel anmeldes inden eksport. Eksport til nyttiggørelse i andre EU- og OECD lande er tilladt under betingelse af, at affaldet eksporteres til et anlæg, der lever op til de i lovgivningen fastsatte behandlingskrav. Vi eksporterer i dag elektronikaffald til miljøbehandling i eksempelvis Tyskland. Disse eksporter anmeldes til Miljøstyrelsen og er fuldt ud lovlige.

Det er kommunerne, der er ansvarlige for klassificering af affald i Danmark. Det vil sige, at det er kommunen der skal beslutte, om den enkelte sending af elektronik er affald eller produkt. Det er ligeledes kommunen, der har tilsynsforpligtelsen i forbindelse med eksport. Det ændrer de nye regler om producentansvar for elskrot ikke noget ved.

Tilsynsforpligtelsen varetages forskelligt fra kommune til kommune. Dette skyldes først og fremmest, at kommunerne selv prioriterer og tilrettelægger tilsynsopgaverne.

Overtrædelser af reguleringen for import og eksport af affald straffes normalt med bøde. Strafferammen ved overtrædelser, der er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, er op til 2 års fængsel. Det vil sige, at der er sanktionsmuligheder i den nuværende regulering.

Vi kan dog ikke gardere os 100 % imod, at der også er dansk affald iblandt de mængder af affald fra Vesten, som dumpes i u-landene. Jeg har derfor foreslået, at vi prøver at kortlægge strømmen af elektronik fra produkt til affald hhv. genbrugsprodukt, og prøver at finde de steder i strømmen, hvor den enkelte mellemand eller reparatør tager beslutning om at eksportere et elektronisk apparat til genbrug. På den måde kan vi få viden om, hvilke aktører det drejer sig om, og hvilke økonomiske interesser der er involveret og så sætte målrettet ind med information og tilsyn. Når vi får kortlagt strømmen af hhv. elektronikaffald og genbrugsprodukter, vil vi overveje evt. behov for yderligere tiltag.